

Etten, Oude of Maartenskerk, 13-1-2019, afscheid ambtsdrager en
bezoekmedewerker, Lucas 3:15-16,21-22

Gemeente van Jezus Christus,
Johannes is geworteld in de traditie van Israëls profeten.
Hij roept het volk terug naar de tora,
het verbond met God en de aanwijzingen van God.
Hij roept de mensen niet op tot revolutie
tegen de Romeinen,
nee, hij vraagt ze naar zichzelf te kijken.
Waar ben jij mee bezig?
Hoe kun jij leven, zó
dat het leven een gouden randje krijgt?
Hij roept de mensen op zich om te keren,
naar God, naar elkaar, naar het goede leven.
En veel mensen hebben oren naar zijn boodschap,
zij nemen de stap door zich te laten dopen,
de doop tot vergeving van zonden.
Deze doop tot vergeving van zonden
schept ruimte om het verleden
en wat mis ging,
achter je te laten
en je te richten op de toekomst
van het koninkrijk van God.

Je zou kunnen zeggen:
Johannes staat aan de wieg van een opwekkingsbeweging
binnen het jodendom.
Binnen het christendom kennen we ook opwekkingsbewegingen.
In de 19e eeuw was er de internationale beweging van het Réveil,
Frans voor opleving, die ook in Nederland zijn navolgers had.
Tegenover de nadruk op de ratio (verlichting)
en tegenover de oproep tot revolutie werd ruimte geschapen
voor de beleving van het geloof en het gevoel.
Een bekende dominee was ds. Ottho Heldring,
die in 1847 de Heldringstichting in Zetten opzette,
waar tegenwoordig, bijna twee eeuwen later,
moeilijke opvoedbare jongeren opgevangen worden.
Voor de mensen van het Réveil
ging een doorleefd geloof samen met sociale bewogenheid.
Veel christelijk maatschappelijke instellingen zijn in die tijd ontstaan:
scholen, maatschappelijke instellingen ter bestrijding van armoede,
ook kwam men in verzet tegen de slavernij.

In de 20e eeuw kenden we andere opwekkingsbewegingen:
de Pinksterbeweging die overwaaid uit de Verenigde Staten,
met nadruk op de gaven van de heilige Geest,
die mannen en vrouwen,
blanken en zwarten gelijkelijk ontvingen, -
gebed en beleving,
veelkleurigheid en eenheid en emancipatie,
ieders inbreng welkom en van belang.
Verder kennen we in Europa de oecumenische beweging
die na twee WO
vanuit geloof
met volle inzet aan vrede werkte,
aanzette tot gerechtigheid, bijv. wat betreft armoede,
en de integriteit van de schepping
op de agenda van de kerken zette,
aandacht vroeg voor de vervuiling van ons leefmilieu.
De Pinksterbeweging en de oecumenische beweging
zijn belangrijk in het wereldwijde christendom,
talloze mensen zijn door deze bewegingen gemotiveerd
en in actie gekomen,
en voelen zich ermee verbonden.

Heeft Jezus de beweging rond Johannes ervaren
als een opwekkingsbeweging?
Zag Jezus in mensen die zich door Johannes lieten dopen
een glimp van het Koninkrijk van God,
een begin van vernieuwing en verandering?
Werd hij zó geraakt door wat hij zag gebeuren,
dat hij de drang voelde
om zelf deel te nemen,
om zich ook te laten dopen?
Lucas zet Jezus in de rij
samen met allen
die vergeving nodig hebben om verder te kunnen,
samen met allen
die verlangen naar een messiaans leven
in liefde, gerechtigheid en vrede.
Lucas schrijft:
Toen Jezus gedoopt was en aan het bidden was,
... werd de hemel geopend
en daalde de heilige Geest in de gestalte van een duif op hem neer...
Johannes wordt gesterkt door de Geest.
Met Pinksteren ontvangen de apostelen,

kracht van boven,
de inspiratie van de heilige Geest om te getuigen.
En hier ontmoet de Geest Jezus
en overvleugelt hem
met de kracht van God.
Lucas verkondigt al aan het begin van zijn evangelie:
als Jezus de Geest van God krijgt,
Gods werkzame kracht,
dan zullen mensen
ook de Geest krijgen.
Jullie zullen gedoopt worden
met heilige Geest en met vuur!
Als het gaat om de toekomst,
het goede leven in liefde, gerechtigheid en vrede,-
je staat er niet alleen voor,
de kracht en inspiratie van de Geest van God
zal jullie helpen en moed geven.
De Geest is
de kracht die leven geeft (Gen. 1),
kracht die maakt dat mensen zich niet neerleggen
bij het kwaad dat er is,
maar doet dromen van een nieuw bestaan (Joël 2),
kracht die mensen vernieuwt
en laat gaan in het spoor van de aanwijzingen van God (Ez. 36:25,26),
kracht die mensen overtuigt
dat God hen onvoorwaardelijk liefheeft (Romeinen 8).
Je zou kunnen zeggen:
de Geest bekrachtigt mensen met de liefde van God,
maakt hen sterk in de relatie met God,
motiveert en inspireert mensen
doodlopende wegen te verlaten
en een nieuwe weg in te slaan,
en zij weten dat die weg bestaat,
dat het 'bij God' mogelijk is.

Mensen zullen de Geest krijgen,
in het groot zijn er opwekkingsbewegingen,
ook in het klein zal er
een beweging van opwekking plaats vinden.
Ooit sprak ik een echtpaar
dat zich sterk verbonden voelde met het diaconale werk.
Met eigen inzet, met geld en handen,
steunden zij de bouw van een school in Afrika.

Zij raakten bewogen,
door het evangelie van Jezus Christus,
door de weg daarin getekend,
de weg waarop mensen zich naar elkaar keren.
Zij geloofden dat het mogelijk zou zijn
een school te bouwen
en van betekenis te zijn voor kinderen en jongeren.
En zij lieten zich door tegenslagen
niet uit het veld slaan,
maar gingen door.
Vandaag nemen Titia en Lijs afscheid
als ouderling en bezoekermedewerker.
Ooit zijn jullie bewogen geraakt,
om een taak op je te nemen,
om het mogelijk te maken
dat we als gemeente van Jezus Christus met elkaar meeleven,
naar elkaar omzien,
samen het geloof beleven
en iets voor anderen betekenen.
Jullie hebben op jullie eigen manier
en met trouw
en enthousiasme jullie taak vervuld (enthous = in God zijn)

Hij zal jullie dopen met heilige Geest
en met vuur.
Er staat nog iets achter:
Hij houdt de wan in zijn hand om de dorsvloer te reinigen,
Het graan zal hij bijeenbrengen in de schuur
en het kaf verbranden met vuur.
De aanwezigheid van God in de Geest
brengt een schifting teweeg,
niet tussen twee groepen,
tussen wie wel gelooft en niet gelooft,
als een oordeel waar je bang voor moet zijn,
nee, het gaat om het innerlijk van een mens,
in jou zelf komt een schiftingsproces op gang,
tussen gedachten, woorden en werken,
die dienstig zijn aan het koninkrijk van God
en die daar niet dienstig aan zijn.
Jezus zal het graan verzamelen,
de kern, wat er toe doet,
zal hij naar voren halen,
uit mensen halen,

en wat er niet toe doet,
mag wegwaaien als kaf op de wind,
mag uitgezuiverd door het vuur.
Wat er toe doet, zal hij uit mensen naar voren halen, -
dat is wat anders dan wat tegenwoordig
gepropageerd wordt,
dat je alles uit het leven halen moet,
door het geluk te zoeken,
of door alle mogelijkheden die je hebt
tot ontplooiing te brengen.
Beeld van God ben je,
geliefd kind van God!
Geladen met liefde en kracht van God
ging Jezus voor anderen uit,
leefde omkeer voor,
gaf vorm aan het ware menszijn
in liefde, gerechtigheid en vrede.
Het evangelie van vanmorgen bemoedigt ons:
al verflauwt het geloof,
al overspoelt het kwaad mensen,
al lijkt een weg dood te lopen,
dat is niet het hele verhaal:
we staan er niet alleen voor,
God werkt door de Geest,
steeds opnieuw komt er een opwekking,
steeds opnieuw zullen mensen
geraakt door de Geest
geloven
en in actie komen.
Laten wij als gemeente
vooral bidden om de Geest,
om hulp en kracht vragen
en bij Jezus in de leer blijven.
Amen.

